

L'hegemonia del drac

Avancem acceleradament. Encara que algunes declaracions de consellers del Govern resultin desconcertants i massa condicionades per servituds d'auditori o de conjuntura, o per les pressions acabades de rebre. Encara que dibuixin ziga-zagues i ocasionin col·lisions internes absurdes que, sobretot, deuen sorprendre i incomodar el president. Avancem. Potser sembla que la pilota, com en el rugbi, vagi només enrere. Però avancem. Fa escassament quinze dies semblava que ens havíem d'empassar uns mals pressupostos, fent-nos còmplices tots plegats –sobretot els que n'exigien la urgència– d'unes condicions de partida inacceptables. Fa un mes i mig, acabades les rebaixes d'hivern, vam assistir a una gran operació desballestadora que esgrimia com a coartada l'espantall del diàleg amb l'Estat, mentre era de tota evidència que l'Estat fa molt temps que no té res a dir-nos si no és per prohibir i extorquir. Dues reunions del president a Madrid, mig clandestines, amb tiris i troians. Necessàries. Intranscendents. El calaix continua eixut. No s'autoritzarà ni avalarà cap consulta. Tanmateix, avancem.

Hi ha una majoria parlamentària i el compromís del Govern i el president per garantir l'exercici del dret a decidir del poble català. Aviat. Molt aviat. El poble s'ho ha guanyat. Amb les mobilitzacions i a les urnes; dues de les expressions més tangibles del principal factor de transformació de l'escenari polític català: l'aflorament d'una nova hegemonia. Aquesta és la clau de volta que marca aquesta etapa històrica. Som enmig del procés de desplaçament de les velles classes dirigents catalanes, permanentment subsidiàries de la lògica de l'estat i el mercat espanyols; i de l'assumpció del seu relleu per part d'un nou,

JOAN M. TRESSERRAS

COMUNICÒLEG, UAB

ampli i transversal bloc social popular disposat a assumir el lideratge del país. I som en aquell punt d'inflexió que ens mostra les imatges contradictòries característiques de quan l'arcaic no vol desaparèixer del tot, i el nou encara no és capaç d'emergir amb tota l'empena necessària.

D'una banda, tenim la inèrcia dels sectors socials desplaçats, després d'anys de deixadesa i de no tenir un projecte propi específicament català. Alguns dies es vesteixen d'etiqueta i procuren simular –com si encara manessin i res no hagués canviat– que continuen al control d'un timó rovellat per manca d'ús i que ja no gira. Els queda tot just el paper residual de ser la reminiscència del passat disposada a representar els interessos de l'Estat aquí, procurant aturar el temps i negociant una nova subordinació. El seu *diàleg* és sempre desigual i sol acabar en claudicació. Però assistim als seus darrers espeternecs. Sense l'estat espanyol com a plataforma, el seu paper social s'anirà fonent, excepte en el cas

El poble, disposat a assumir un protagonisme polític més intens i directe, està desplaçant les velles classes dirigents catalanes

d'aquells que sabran llegir la nova realitat i podran trobar-hi acomodament. Alguns, potser els més intel·ligents o amb més instint de supervivència, també ja fa temps que estan canviant.

D'altra banda, trobem l'efervescència de les forces emergents. El poble progressivament desinhibit i disposat a assumir un protagonisme polític més intens i directe. La gent. El moll del país. El drac. La multitud sovint poc estructurada, diversa i multiforme, que habitualment havia estat definida des de fora, pels qui no sentien formar-ne part, pels que la contemplaven des de les talaies més elevades. El gruix de les persones que, abocades a satisfer necessitats o projectes de tota mena, garanteixen cada dia, amb la seva activitat, el funcionament de la complexa maquinària social. La majoria treballadora. Les classes subalternes. A Catalunya, en aquest cicle transformador, aquesta majoria social ha estat la que ha provocat el canvi de cicle i d'escenari polític. Amb la seva capacitat d'autoorganització i de canalització de les aspiracions més amplament compartides. Socials i nacionals, sobiranisme i justícia, estat propi i nou model econòmic. Hegemonia en construcció.

Joan Maragall temia, el 1909, que algú pogués arribar a dir, referint-se a Barcelona i Catalunya: "Aquí hi hagué potser una gran població; però per cert que mai hi ha hagut un poble". Doncs un segle després, hi ha poble. El drac multicolor aplega assalariats, funcionaris, professionals, autònoms, emprenedors... Metàfora de la unitat popular, el drac fabulós, sovint presentat com a monstre i amenaça, es reivindica com l'estendard i guia del temps nou. Amfibi (terra i aigua), alat (aire), capaç d'exhalar flames (foc) es mostra complet, conscient i orgullós. Imponent. Disposat a decidir.